

Statens vegvesen

Vedlegg 1 – Høringsnotat om endring i en rekke forskrifter slik at myndighet som i dag ligger i Vegdirektoratet blir overført til divisjonene i Statens vegvesen

Høring om forslag til endring i:

- forskrift 26. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften)
- vedtak om delegasjon av myndighet til å gi fritak for løyveplikt for veteranbusser mv. etter lov om yrkestransport for motorvogn og fartøy av 21. juni 2002 nr. 45.
- forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften)
- forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. (førerkortforskriften)
- forskrift 12. juni 2009 nr. 637 om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring (utrykningsforskriften)
- forskrift 16. april 2008 nr. 362 om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften)
- forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften)
- forskrift 22. mai 2018 nr. 741 om opplæring i periodisk kontroll av kjøretøy (kontrollopplæringsforskriften)
- forskrift 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy
- forskrift 26. september 2018 nr. 1467 om fartsskriververksteder
- forskrift 30. mai 2018 nr. 777 om alkolås, alkolåsverksteder mv.
- forskrift 28. oktober 2020 nr. 2170 om arbeid på kjøretøy (verkstedforskriften)
- forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy
- forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS

Vegdirektoratet
Veg- og trafikkjuridisk
30. august 2022
Vår ref.: 20/143850

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
2	Organisering.....	4
3	Bakgrunn.....	5
3.1	Legge fagoppgaver til fagorganene	5
3.2	Hvor skal førsteinstansvedtaket behandles.....	5
3.3	Legge vedtaksmyndighet til den avdeling som forbereder sakene	5
3.4	Andre endringer.....	6
4	Forslag til endringer i lov og forskrift, samt delegasjon av myndighet ved vedtak	7
4.1	Yrkestransportforskriften	7
4.1.1	Forslag til endringer i yrkestransportforskriften og rundskriv N-6/2005	7
4.1.2	Begrunnelse for endringen av forskriften § 23.....	7
4.2	Delegasjonsvedtak etter yrkestransportlova	8
4.2.1	Delegasjon av myndighet til å gi fritak for løyveplikt for veteranbusser mv. etter lov om yrkestransport for motorvogn og fartøy av 21. juni 2002 nr. 45.	8
4.2.2	Begrunnelse for forslag til vedtak om delegasjon	8
4.3	Trafikkopplæringsforskriften.....	8
4.3.1	Forslag til endringer.....	8
4.3.2	Begrunnelse for endring i trafikkopplæringsforskriften § 31-4.....	9
4.4	Førerkortforskriften	10
4.4.1	Forslag til endringer.....	10
4.4.2	Begrunnelse for endring i førerkortforskriften § 14-3	10
4.5	Utrykningsforskriften	11
4.5.1	Forslag til endringer.....	11
4.5.2	Begrunnelse for endringene i utrykningsforskriften	11
4.6	Yrkessjåførforskriften	12
4.6.1	Forslag til endringer.....	12
4.6.2	Begrunnelse for endringene i yrkessåførforskriften	12
4.7	Sensorforskriften	12
4.7.1	Forslag til endringer.....	12
4.7.2	Begrunnelse for endring i sensorforskriften § 20.....	13
4.8	Kontrollopplæringsforskriften	13

4.8.1	Forslag til endringer.....	13
4.8.2	Begrunnelse for endringene i kontrollopplæringsforskriften	14
4.9	Forskrift om periodisk kjøretøykontroll	14
4.9.1	Forslag til endringer.....	14
4.9.2	Begrunnelse for endringene i forskrift om periodisk kjøretøykontroll	15
4.10	Forskrift om fartsskriververksteder.....	15
4.10.1	Forslag til endringer.....	15
4.10.2	Begrunnelse for endringene i forskrift om fartsskriververksteder.....	16
4.11	Forskrift om alkolås, alkolåsverksteder mv.....	16
4.11.1	Forslag til endringer.....	16
4.11.2	Begrunnelse for endringene i forskrift om alkolås, alkolåsverksteder mv.....	16
4.12	Verkstedforskriften	16
4.12.1	Forslag til endringer.....	16
4.12.2	Begrunnelse for endringene i verkstedforskriften	17
4.13	Bruksforskriften	17
4.13.1	Forslag til endringer.....	17
4.13.2	Begrunnelse for endringene	17
4.14	Forskrift om kjøre- og hviletid i EØS	18
4.14.1	Forslag til endringer i forskrift	18
4.14.2	Begrunnelse for endringene	18
4.15	Ytterligere endringer i forskriftene	18
4.15.1	Forslag til endringer i forskrift	18
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	19
6	Høringsfrist	20

Høringsnotat – Forslag til forskrift om endring i en rekke forskrifter slik at deler av myndigheten som i dag ligger i Vegdirektoratet blir overført til divisjonene i Statens vegvesen

1 Innledning

Statens vegvesen sender på høring forslag til endringer i en rekke forskrifter, slik at deler av myndigheten som i dag ligger til Vegdirektoratet blir overført til divisjonene i Statens vegvesen.

I forbindelse med organisasjonsendringene i Statens vegvesen som trådte i kraft 1. januar 2020, ble det gjort en stor jobb med å endre ordlyden i våre forskrifter fra «regionvegkontor» til «Statens vegvesen». I oppdraget med denne ordlydsendringen var føringen at det ikke skulle gjøres noen endringer i ordlyd som omtalte «Vegdirektoratet».

I etterkant av omorganiseringen og som en konsekvens av denne, har vi sett behov for å også vurdere om myndighet som i dag er gitt til Vegdirektoratet gjennom forskrift heller bør ligge i divisjonen. Der ordlyden i forskriften endres fra Vegdirektoratet til Statens vegvesen er formålet å internt delegere myndigheten til divisjonen. I de tilfellene vil også klagemyndigheten flyttes fra Samferdselsdepartementet til Vegdirektoratet. En slik overføring av myndighet vil føre til at både rollen til vegvesenet som vedtaksmyndighet og departementet som overordnet myndighet, endres og tydeliggjøres.

Flere av de foreslåtte endringene innebærer kun en endring av ordlyd fra Vegdirektoratet til Statens vegvesen. Slik vi vurderer det kan en slik endring gjennomføres uten offentlig høring, se utredningsinstruksen 3–3 annet ledd tredje strekpunkt «må anses som åpenbart unødvendig». Vi har likevel valgt å inkludere også disse endringene i høringen. Vi mener dette gir en god oversikt over alle endringer som gjøres og gir et bedre helhetsbilde over hva resultatet blir hvis endringene blir gjennomført slik det er foreslått i høringen.

2 Organisering

Samferdselsdepartementet har det overordnede ansvaret for rammevilkår for blant annet vegsektoren. Kjerneoppgavene til Samferdselsdepartementet er langtidsplanlegging, utredning, analyse, lover, forskrifter, konsesjoner og budsjettarbeid på dette området.

Statens vegvesen er et forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet. Statens vegvesen består av Vegdirektoratet som er det øverste forvaltningsnivået, og seks divisjoner som utgjør et underordnet forvaltningsnivå. Statens vegvesen ledes av en vegdirektør.

Vegdirektoratet er klageinstans for divisjonenes enkeltvedtak. Statens vegvesen skal i organiseringen sikre at forvaltningslovens krav til en uavhengig behandling i førsteinstans og i klageinstansen ivaretas. Når vi i forslagene til forskriftsendringer endrer ordlyden fra

Vegdirektoratet til Statens vegvesen, vil det være opp til Statens vegvesen som etat å bestemme hvordan vi internt delegerer fullmakten til de ulike oppgavene. Som hovedregel vil myndigheten i disse tilfellene delegeres til divisjonen. Delegeringsmyndigheten tilsier likevel at også Vegdirektoratet kan behandle disse sakene som førsteinstans. I de tilfellene der myndigheten i forskriften er gitt direkte til Vegdirektoratet, vil ikke myndigheten kunne delegeres til divisjonene. Der Vegdirektoratet er førsteinstans vil Samferdselsdepartementet være klageinstans.

En overføring av myndighet som er foreslått i dette høringsnotatet, vil føre til at Samferdselsdepartementets overordnede ansvar blir tydeliggjort, samtidig som en reell toinstansvurdering i Statens vegvesen blir sikret. Dette mener vi vil føre til en mer effektiv forvaltning.

3 Bakgrunn

3.1 Legge fagoppgaver til fagorganene

Ved organisasjonsendringene i 2020, ble Statens vegvesen endret slik at mest mulig av fagkompetansen skulle plasseres i divisjonene. For at Statens vegvesen skal kunne delegerer ansvar for ulike oppgaver ned til divisjonene, er det også behov for å endre myndigheten i noen regler. Vi mener at dette både vil sikre gode vedtak samt bidra til en mer effektiv prosess. Et eksempel er myndigheten til å utarbeide læreplaner i trafikkopplæringsforskriften § 7–2 tredje ledd som i dag ligger til Vegdirektoratet, mens fagpersonene og faget som sådan innenfor trafikkopplæring er flyttet til divisjonen. Forskriften bør derfor endres slik at utarbeiding av læreplanen skjer i divisjonen. Ordlyden må endres fra «Vegdirektoratet» til «Statens vegvesen», slik at myndigheten kan delegeres til divisjonen.

3.2 Hvor skal førsteinstansvedtaket behandles

Vi ønsker også, der det er formålstjenlig, å flytte annen vedtaksmyndighet som i dag ligger til Vegdirektoratet, til divisjonene ved å endre ordlyden til Statens vegvesen. Ved at vedtaksmyndigheten ligger i Vegdirektoratet, vil Samferdselsdepartementet være klageinstans. For eksempel er det i dag Vegdirektoratet som innvilger eller avslår søknad om dispensasjon for bruk av piggdekk utenfor piggdekkperioden. Samferdselsdepartementet er klageinstans. Vi mener det ikke er hensiktsmessig at Samferdselsdepartementet er klageinstans for slike saker, og at deres ansvar ligger på et mer overordnet nivå. En slik endring av myndighet må gjennomføres i forskrift.

3.3 Legge vedtaksmyndighet til den avdeling som forbereder sakene

I noen tilfeller forbereder divisjonene en sak og gir innstilling til avgjørelsen som oversendes Vegdirektoratet. Vi mener at der divisjon forbereder saker og foreslår vedtakets utfall, der

bør de også være vedtaksmyndighet. Når divisjonen har slik fagkunnskap at de forbereder sakene, er det riktig at de også fatter en avgjørelse. Det vil også være en mer effektiv saksbehandling. Et eksempel på slike saker er ved søknad om dispensasjon fra kravet om økonomi og faglig kvalifikasjon på løyveområdet, se punkt 4.1. I dag forbereder divisjon sakene og gir sin anbefaling, mens det er Vegdirektoratet som har vedtaksmyndighet og Samferdselsdepartementet som er klagemyndighet. Vegdirektoratet følger nær sagt alltid divisjonens anbefaling. Det er divisjonen som sitter med spesialkompetanse på området, og det er naturlig at vedtaket skal fattes her. Ved at divisjonen får vedtaksmyndighet, vil Vegdirektoratet være klageinstans istedenfor Samferdselsdepartementet.

3.4 Andre endringer

Flere av Statens vegvesens forskrifter er bygget opp slik at myndigheten til å gi generelle unntak er gitt til Vegdirektoratet i bestemmelsens første ledd se for eksempel trafikkopplæringsforskriften § 31–4 første ledd: *«Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften. Vegdirektoratet kan også fastsette alternative måter for gjennomføring og vurdering av førerprøven».*

Ettersom generelle unntak er forskrifter etter forvaltningsloven § 2 a til c, er det ikke nødvendig å gjenta denne myndigheten i forskriften. Myndighet for Vegdirektoratet til å gjennomføre forskriftsendringer er allerede gitt i forskriftens hjemmelshenvisning. Vi har derfor gjennomgående i de forskriftene som inkluderes i denne høringen, gått bort fra denne dobbeltreguleringen. På den måten som er foreslått i forskriftsendringene blir det tydeliggjort at det er Statens vegvesen, som hovedregel delegert til divisjonene, som kan gi dispensasjon i enkelttilfelle, mens det er Vegdirektoratet som kan gjennomføre regelendringer i forskriften.

Vi har også forsøkt å rydde forskriftene for å sikre tydelige hjemler og unngå annen dobbeltregulering. Vi har tatt bort bestemmelser om hvem som er klageinstans, ettersom dette følger av forvaltningsloven § 28. Det gis også informasjon om klagemulighet og klageorgan i førsteinstansvedtaket.

Endringen gjennomføres i høringsforslaget med ett unntak. I yrkestransportforskriften § 22 er det listet opp hvilket organ som er klageorgan. Hvem som er klageorgan, avhenger også her av hvem som er førsteinstans. Klageorganet kan være Kongen, Samferdselsdepartementet, fylkestinget, kommunestyret, Vegdirektoratet eller politiet. Ettersom det er flere som har myndighet etter samme bestemmelse, mener vi det er behov for at denne informasjonen er tydelig og lett tilgjengelig. Vi har derfor ikke gjort endringer i denne bestemmelsen.

4 Forslag til endringer i lov og forskrift, samt delegasjon av myndighet ved vedtak

Vi vil i det videre gå gjennom de ulike forskriftene hvor vi foreslår endringer, og begrunne disse nærmere. Ny tekst som er foreslått tatt inn i forskriften er vist med kursiv, mens tekst som skal tas ut av forskriften er streket over.

I punktene under, vil myndigheten ved en endring av ordlyd fra Vegdirektoratet til Statens vegvesen også innebære en intern fullmaktsdeling til divisjonene. For å tydeliggjøre toinstansbehandlingen benyttes derfor i det følgende terminologien Vegdirektoratet og divisjonen. Vi viser imidlertid til det som er omtalt under punkt 2 om organisering av Statens vegvesen.

4.1 Yrkestransportforskriften

4.1.1 Forslag til endringer i yrkestransportforskriften og rundskriv N-6/2005

I forskrift 26. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 23 skal lyde:

Samferdselsdepartementet kan gi nærmere bestemmelser om løyveordningene, og kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften dersom Norges folkerettslige forpliktelser ikke er til hinder for det. *På vilkår som nevnt i første ledd, kan Statens vegvesen i enkeltvedtak gi dispensasjon fra bestemmelsene i yrkestransportforskriften om krav til økonomi og faglige kvalifikasjoner.*

Løyvemyndigheten kan når transportmessige hensyn tilsier det gjøre unntak fra krav om løyve i det enkelte tilfelle for avgrenset transport som utføres etter avtale med annen løyvehaver og innen rammen av dette løyvet. Slikt unntak gjelder bare når transporten skal utføres med personbil, jf. forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) § 2-2 nr. 2 a) og gis for inntil ett år om gangen. Det kan stilles vilkår for slikt unntak.

4.1.2 Begrunnelse for endringen av forskriften § 23

Søknad om dispensasjon fra kravet om økonomi og faglig kvalifikasjon for løyver for internasjonal gods- og persontransport forberedes i dag av divisjonen. Divisjonen skriver innstilling til vedtak og gir sin anbefaling til utfall. Vegdirektoratet har vedtaksmyndighet på området i dag, etter delegasjon fra Samferdselsdepartementet i rundskriv N-6/2005. Divisjonen sitter med spesialkompetanse på området, og som tidligere nevnt følger Vegdirektoratet nær sagt alltid divisjonens anbefaling.

Det vil derfor være mer effektiv saksbehandling at vedtaket fattes direkte av divisjonen i Statens vegvesen. Dersom divisjonen får vedtaksmyndighet, vil Vegdirektoratet være klageinstans istedenfor Samferdselsdepartementet jf. yrkestransportforskriften § 22 (4).

Myndigheten er i dag delegert fra Samferdselsdepartementet til Vegdirektoratet i rundskriv. Samferdselsdepartementet står derfor også fritt til å delegere denne videre til divisjonen. Slik delegasjon krever ikke høring.

Vi foreslår likevel at delegeringen kommer til uttrykk direkte i forskriften. Dette fører til at myndigheten er tydeliggjort, på samme sted som reglene er omtalt. Forslaget er også omtalt her for å vise den fulle overføringen av myndighet fra Vegdirektoratet til divisjonene. Forslaget er avklart med Samferdselsdepartementet.

Ved endring av vedtaksmyndighet for yrkestransportforskriften § 23 må Samferdselsdepartementet endre deler av rundskriv N-6/2005.

4.2 Delegasjonsvedtak etter yrkestransportlova

4.2.1 Delegasjon av myndighet til å gi fritak for løyveplikt for veteranbusser mv. etter lov om yrkestransport for motorvogn og fartøy av 21. juni 2002 nr. 45.

Samferdselsdepartementet delegerer til Statens vegvesen sin myndighet etter yrkestransportlova § 21 første ledd til å kunne gi fritak fra krav til løyve for veteranbusser.

4.2.2 Begrunnelse for forslag til vedtak om delegasjon

Søknad om dispensasjon fra løyvekravet for internasjonal gods- og persontransport forberedes i dag av divisjonen i Statens vegvesen. Divisjonen sender søknaden på høring til berørte fylkeskommuner og aktører, og skriver deretter innstilling til vedtak til Samferdselsdepartementet og gir sin anbefaling til utfall på bakgrunn av mottatte høringssvar. Samferdselsdepartementet følger nær sagt alltid denne anbefalingen.

Det vil derfor være en mer effektiv saksbehandling at vedtaket fattes av divisjonen i Statens vegvesen. Dersom divisjonen får vedtaksmyndighet, vil Vegdirektoratet være klageinstans istedenfor Kongen, jf. yrkestransportforskriften § 22 (4).

Delegasjonen krever ikke høring, men endringen er likevel omtalt her for å vise den fulle overføringen av myndighet fra Vegdirektoratet til divisjonene. Forslaget er avklart med Samferdselsdepartementet.

4.3 Trafikkopplæringsforskriften

4.3.1 Forslag til endringer

I forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 31–4 skal lyde:

§ 31–4 Utfyllende bestemmelser og unntak

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften. Vegdirektoratet kan også fastsette alternative måter for gjennomføring og vurdering av førerprøven.~~

Statens vegvesen kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften, når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Dersom en opplæringsinstitusjon for trafikklærere har en godkjent trafikkskole kan Vegdirektoratet ~~Statens vegvesen~~ gi tillatelse til å benytte studenter ved opplæringsinstitusjonen som undervisningspersonell. Statens vegvesen kan gjøre unntak fra kravet om å være godkjent trafikklærer for navngitte studenter under utdanning som tungbillærer eller spesialutdanning i klasse A når de er i praksisperiode ved trafikkskole.

Søknad om dispensasjon fra helsekravene i § 6–2 avgjøres av helsemyndighetene etter bestemmelsene i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.

4.3.2 Begrunnelse for endring i trafikkopplæringsforskriften § 31–4

Første ledd med følgende ordlyd fjernes: *«Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften. Vegdirektoratet kan også fastsette alternative måter for gjennomføring og vurdering av førerprøven.»*.

Første punktum gir Vegdirektoratet myndighet til å gjøre generelle unntak, som eksempelvis etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav c, hvor vedtak *«gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer»*. Dette må da gis i forskrift. Eksempel på slik bruk av bestemmelsen, er de midlertidige forskriftene som ble utarbeidet i forbindelse med covid-19-pandemien. Ved å hjemle unntakene i denne unntaksbestemmelsen, fikk man en kobling til forskriftene. Denne bestemmelsen er imidlertid, som allerede beskrevet innledningsvis under punkt 3.4, overflødig og upresis. Vegdirektoratet har allerede hjemmel til å gjøre forskriftendringer og utforme nye forskrifter etter vegtrafikkloven.

For å fortsatt ha en kobling til forskriftene ved unntak i midlertidige forskrifter, blir det isteden viktig å presisere i den midlertidige forskriftens § 1 om virkeområde at det er et unntak og fra hvilke forskrifter.

Ved å fjerne dette leddet, vil man også unngå misforståelser for bruk av hjemmelen. Eksempelvis søkere, som kan ha trodd at dette er et alternativ til dispensasjonshjemmelen som har vilkåret *«særlige tungtveiende grunner»*, men med en lavere terskel for å gjøre unntak.

Videre har vi valgt å også fjerne hjemmelen i annet punktum om å fastsette alternative måter for gjennomføring og vurdering av førerprøven, da denne også har skapt misforståelser. Denne hjemmelen var aldri tiltenkt å benyttes for enkeltpersoner med en lavere terskel enn

dagens annet ledd med vilkåret «særlig tungtveiende grunner». Hjemmelen ble i sin tid utformet med tanke på eksempelvis forskningsprosjekter. Siden hjemmelen likevel ikke har blitt benyttet til dette på mange år, mener vi den skaper mer forvirring når den står i forskriften.

Nå som første ledd oppheves, blir dagens annet ledd, som er divisjonens dispensasjonshjemmel, flyttet til første ledd. I tillegg er det fjernet ett overflødig komma.

Disse justeringene vil bli gjort tilsvarende i flere av forskriftene, slik at forskriftene får lik dispensasjonshjemmel og at denne fremgår i første ledd. Øvrige unntak på spesifikke vilkår, vil følge under i påfølgende ledd der dette foreligger.

I tillegg er det byttet ut Vegdirektoratet med Statens vegvesen i dagens tredje ledd, som nå blir annet ledd. Det å endre myndighet fra Vegdirektoratet til Statens vegvesen er også beskrevet under punkt 3.4. Dagens fjerde ledd blir tredje ledd.

4.4 Førerkortforskriften

4.4.1 Forslag til endringer

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. (førerkortforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 14–3 skal lyde:

§ 14–3.Dispensasjoner

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskrift.~~

Statens vegvesen kan ellers, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften, når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Statens vegvesen kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra krav om førerrett i klassene BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE for bestemte områder som lufthavner og lignende lukkede bedriftsområder med varig virksomhet og som er fysisk avsperrert for alminnelig ferdsel. Unntaket skal gjøres for bestemt tid og ikke lenger enn to år. Det forutsettes førerrett i klasse B. Vedkommende bedrift må før kjøring finne sted i henhold til unntaket, skriftlig erklære at de aktuelle personer har gjennomgått bedriftsopplæring og bestått en ferdighetsprøve for kyndig person.

~~Statens vegvesen kan ellers, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften, når det foreligger særlig tungtveiende grunner.~~

For unntak fra helsekravene vises til vedlegg 1.

4.4.2 Begrunnelse for endring i førerkortforskriften § 14–3

I denne bestemmelsen fjernes også første ledd om at Vegdirektoratet kan gjøre unntak, jf. tidligere kommentarer under punkt 3.4 og under endring til trafikkopplæringsforskriften §

31–4. I tillegg flyttes dispensasjonshjemmelen i tredje ledd til første ledd, for å få lik oppbygging i flere forskrifter. Dermed må også ordlyden «ellers» fjernes, samt et overflødig komma. Fjerde ledd blir tredje ledd, mens annet ledd står uendret i denne høringen.

4.5 Utrykningsforskriften

4.5.1 Forslag til endringer

I forskrift 12. juni 2009 nr. 637 om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring (utrykningsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 41 skal lyde:

§ 41 Unntak

Statens vegvesen kan ellers, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Statens vegvesen kan gjøre unntak fra § 8 første ledd bokstav c og § 11 første ledd bokstav e.

~~Statens vegvesen kan ellers, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften når det foreligger særlig tungtveiende grunner.~~

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskrift.~~

§ 42 fjerde til sjette ledd skal lyde:

~~Vegdirektoratet er klageinstans.~~

For søknad om godkjenning som kursarrangør etter § 9 skal saksbehandlingsfrist som nevnt i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum, være en måned. Saksbehandlingsfristen løper fra det tidspunkt Statens vegvesen har mottatt all nødvendig dokumentasjon.

Tjenesteloven § 11 annet ledd om at tillatelse anses gitt når saksbehandlingsfristen er utløpt, gjelder ikke for godkjenning av kursarrangør etter § 9.

4.5.2 Begrunnelse for endringene i utrykningsforskriften

I § 41 er tredje ledd om at Vegdirektoratet kan gjøre unntak, fjernet. Se nærmere forklaring i tidligere kommentarer under punkt 3.4 og under endring til trafikkopplæringsforskriften § 31–4.

Videre er tidligere annet ledd flyttet til første ledd for å få samme oppbygging som de andre nevnte forskrifter. Som følge av dette er ordlyden «ellers» fjernet.

I § 42 er fjerde ledd om at Vegdirektoratet er klageinstans fjernet, da dette anses unødvendig, jf. det som er skrevet under punkt 3.4, hvor dette fremgår av forvaltningsloven. Selv om dette ikke gjelder i utrykningsforskriften, ønsker vi å bemerke at denne

presiseringen er beholdt noen steder, som i førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften, på grunn av tydeliggjøring i enkelttilfeller. Eksempelvis hvem som er klageinstans på automatiserte vedtak, i tilfeller hvor flere etater saksbehandler fra samme forskrift osv.

Denne endringen innebærer at femte og sjette ledd, blir henholdsvis fjerde og femte ledd. Ingen øvrige endringer i disse to leddene.

4.6 Yrkessjåførforskriften

4.6.1 Forslag til endringer

I forskrift 16. april 2008 nr. 362 om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 17 annet ledd skal lyde:

Kandidaten har rett til å klage over resultatet av prøven. ~~Vegdirektoratet er klageinstans.~~

§ 55 skal lyde:

§ 55 Dispensasjoner

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra forskriften ved særlig tungtveiende forhold.~~

Statens vegvesen *kan*, ved *enkeltvedtak*, gjøre unntak fra *bestemmelsene i denne forskriften ved når det foreligger særlig tungtveiende forhold grunner.*

4.6.2 Begrunnelse for endringene i yrkessjåførforskriften

I § 17 fjernes annet punktum i annet ledd, jf. forklaring i punkt 3.4 og til utrykningsforskriften § 42.

I § 55 fjernes første ledd, likt som i de andre forskriftene. Det innebærer at bestemmelsen kun får ett ledd, som er dispensasjonshjemmelen. Øvrige endringer som er foreslått i denne bestemmelsen er kun korrigering av formuleringer slik at denne dispensasjonshjemmelen får lik formulering i alle forskriftene.

4.7 Sensorforskriften

4.7.1 Forslag til endringer

I forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 20 skal lyde:

§ 20 Unntak

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften.~~

Statens vegvesen kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Søknad om dispensasjon fra helsekravene i § 3 avgjøres av helsemyndighetene etter bestemmelsene i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.

4.7.2 Begrunnelse for endring i sensorforskriften § 20

Også i sensorforskriften endres dispensasjonsmyndigheten fra Vegdirektoratet til divisjonen. Ordlyden som benyttes er den samme som for de øvrige forskriftene.

4.8 Kontrollopplæringsforskriften

4.8.1 Forslag til endringer

I forskrift 22. mai 2018 nr. 741 om opplæring i periodisk kontroll av kjøretøy (kontrollopplæringsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5 femte ledd skal lyde:

~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* registrerer godkjenningen i ~~Statens vegvesen sitt~~ elektroniske register. Registeret inneholder opplysninger om alle virksomheter som har søkt om godkjenning og som har eller har hatt godkjenning, samt opplysninger om planlagt og gjennomført opplæring. Registeret vil inneholde personopplysninger om opplæringsansvarlig og andre personer som melder inn opplæring på vegne av opplæringsansvarlig.

§ 7 annet ledd skal lyde:

~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* fastsetter nærmere krav til innmelding av data i ~~Statens vegvesen til~~ sitt elektroniske register.

§ 10 tredje ledd bokstav a skal lyde:

Opplæringsansvarlig plikter å sikre at undervisningen holder faglig og pedagogisk standard ved blant annet å

- a) være opplæringsvirksomhetens kontaktperson mot ~~Vegdirektoratet og Statens vegvesen~~

§ 34 oppheves:

~~§ 34. Klage (opphevet)~~

~~Enkeltvedtak fattet av Vegdirektoratet som underinstans etter denne forskrift kan påklages til Samferdselsdepartementet.~~

~~Enkeltvedtak fattet av Statens vegvesen etter denne forskrift kan påklages til Vegdirektoratet~~

§ 35 skal lyde:

§ 35 Unntak

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra forskriften ved særlig tungtveiende forhold.~~

Statens vegvesen kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra ~~forskriften ved særlig tungtveiende forhold~~ *bestemmelsene i denne forskriften når det foreligger særlig tungtveiende grunner.*

4.8.2 Begrunnelse for endringene i kontrollopplæringsforskriften

I §§ 5, 7 og 10 er i hovedsak «Vegdirektoratet» endret til «Statens vegvesen», men det måtte også noen mindre tilpasninger til i teksten for bedre flyt og gjøre innholdet mer lettfattelig.

Endringene som foreslås i § 34 medfører at myndigheten til å fatte enkeltvedtak overføres til divisjonen. Vegdirektoratet blir dermed klageinstans for alle enkeltvedtak og det blir ikke behov for å ha en bestemmelse om at Samferdselsdepartementet er klageinstans for enkeltvedtak fattet av Vegdirektoratet.

På bakgrunn av at instansinndelingen i klagesaker følger av forvaltningsloven, jf. vurderingen i 2.5, foreslås det at § 34 oppheves.

Det foreslås å oppheve § 35 første ledd. Andre ledd blir etter dette første ledd. Vi viser til den generelle vurderingen og begrunnelsen for endringer i henvisningen til Vegdirektoratets unntaksmyndighet i punkt 3.4.

4.9 Forskrift om periodisk kjøretøykontroll

4.9.1 Forslag til endringer

I forskrift 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy gjøres følgende endringer:

§ 20 første og annet ledd skal lyde:

Kun godkjente kontrollører kan innrapportere resultater av utførte periodiske kontroller på vegne av et godkjent kontrollorgan. En kontrollør kan kun innrapportere resultater av egne utførte kontroller. Innrapporteringen skal skje til Statens vegvesen ~~som spesifisert av Vegdirektoratet~~ *slik Statens vegvesen har spesifisert.*

Resultatet av en utført periodisk kontroll skal innrapporteres umiddelbart etter at kontrollen er gjennomført, mens det kontrollerte kjøretøyet fortsatt er i kontrollorganet. ~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* fastsetter nærmere krav til innmeldingen av data i ~~Statens vegvesen~~ *til* sitt elektroniske register.

§ 28 første og annet ledd oppheves.

~~Enkeltvedtak fattet av Statens vegvesen etter denne forskrift kan påklages til Vegdirektoratet. Enkeltvedtak fattet av Vegdirektoratet som underinstans kan påklages til Samferdselsdepartementet~~

§ 29 skal lyde:

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften.~~

Statens vegvesen kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra forskriften § 4 første ledd, § 5 første til og med fjerde ledd, § 7a, § 8, § 10, § 11, § 12 og § 22 andre ledd dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner.

4.9.2 Begrunnelse for endringene i forskrift om periodisk kjøretøykontroll

I § 20 første og annet ledd endres uttrykket «Vegdirektoratet» til «Statens vegvesen». I tillegg gjøres små endringer i forskriftsteksten for å gi teksten bedre flyt og gjøre innholdet mer lettfattelig.

Opphevelse av § 28 første og annet ledd foreslås opphevet. Det vises til at klageadgang og klageinstans følger av forvaltningsloven og vurderingen i punkt 3.4.

Det foreslås å oppheve § 29 første ledd og legge til § 4 første ledd til rekken av bestemmelser som divisjonen har adgang til å gjøre unntak fra. Opphevelse av § 29 første ledd foreslås delvis på bakgrunn av vurderingen om å overføre myndigheten til å fatte enkeltvedtak til divisjonen. Vi viser også til den generelle vurderingen og begrunnelsen for endringer i henvisningen til Vegdirektoratets unntaksmyndighet i punkt 3.4.

I dag fatter Vegdirektoratet vedtak i enkeltsaker med hjemmel i gjeldende § 29 første ledd om unntak fra kravet om periodisk kontroll i § 4 første ledd. Dersom myndigheten til å fatte enkeltvedtak overføres til divisjonen, innebærer dette at myndigheten til å gi unntak fra krav om periodisk kontroll i § 4 første ledd også må overføres til divisjonen. Vegdirektoratets unntakspraksis her er streng. Det er kun kjøretøy registrert som «militærtaktiske kjøretøy», eid av eksempelvis forsvaret eller politiet, som innvilges slikt unntak.

Paragraf 4 første ledd foreslås lagt til i rekken av bestemmelser som divisjonen kan vedta unntak fra i § 29. Forslaget til forskriftsendring er ikke ment å åpne for en ny, videre adgang til å unnta kjøretøy fra krav om periodisk kontroll, men kun videreføre gjeldende unntakspraksis knyttet til «militærtaktiske kjøretøy» fra Vegdirektoratet til divisjonen.

4.10 Forskrift om fartsskriverveksteder

4.10.1 Forslag til endringer

I forskrift 26. september 2018 nr. 1467 om fartsskriververksteder gjøres følgende endringer:

§ 30 skal lyde:

§ 30 Unntak

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften. Statens vegvesen kan i særlige tilfeller og ved enkeltvedtak gjøre unntak fra § 9. Unntak må ikke komme i strid med forordning (EU) nr. 165/2014.~~

Statens vegvesen kan, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Unntak må ikke komme i strid med forordning (EU) nr. 165/2014.

4.10.2 Begrunnelse for endringene i forskrift om fartsskriververksteder

Unntaksbestemmelsen i § 30 foreslås del opp i to ledd og endret slik at den blir mer oversiktlig og lik unntaksbestemmelsene i øvrige forskrifter. Det vises for øvrig til begrunnelsen som nevnt i punkt 3.4.

4.11 Forskrift om alkolås, alkolåsverksteder mv.

4.11.1 Forslag til endringer

I forskrift 30. mai 2018 nr. 777 om alkolås, alkolåsverksteder mv. gjøres følgende endringer:

§ 26 skal lyde:

§ 26 Unntak

~~Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskriften, dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner.~~

Statens vegvesen kan, ~~i enkelttilfelle ved enkeltvedtak,~~ gjøre unntak fra ~~§ 15, § 16 og § 17 i denne forskriften,~~ bestemmelsene i denne forskriften når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

4.11.2 Begrunnelse for endringene i forskrift om alkolås, alkolåsverksteder mv.

I unntaksbestemmelsen i § 26 ble det gjort noen språklige endringer slik at formuleringen blir lik øvrige forskrifter. Viser for øvrig til den generelle begrunnelsen for endringer i unntaksbestemmelser i punkt 3.4.

4.12 Verkstedforskriften

4.12.1 Forslag til endringer

I forskrift 28. oktober 2020 nr. 2170 om arbeid på kjøretøy (verkstedforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 21 første ledd oppheves:

~~Enkeltvedtak fattet etter denne forskriften kan påklages til Statens vegvesen, Vegdirektoratet.~~

§ 22 skal lyde:

§ 22 Unntak

Statens vegvesen kan, *ved enkeltvedtak*, gjøre unntak fra *bestemmelsene* i denne forskriften *når det foreligger særlig tungtveiende grunner*.

4.12.2 Begrunnelse for endringene i verkstedforskriften

Det foreslås å oppheve § 21 første ledd. Det vises til at klageadgang og klageinstans følger av forvaltningsloven og vurderingen i punkt 3.4.

Unntaksbestemmelsen i § 22 endres slik at den får samme formulering som øvrige forskrifter. Det vises for øvrig til den generelle begrunnelsen for endringer i unntaksbestemmelser i punkt 3.4. Forslaget er ikke ment å endre det materielle innholdet i bestemmelsen.

4.13 Bruksforskriften

4.13.1 Forslag til endringer

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endringer:

§ 1–4 nr. 3 skal lyde:

3. Piggdekk eller kjetting må ikke brukes i tiden fra og med første mandag etter 2. påskedag til og med 31. oktober om ikke føreforholdene gjør det nødvendig. I Nordland, Troms og Finnmark er tilsvarende periode fra og med 1. mai til og med 15. oktober. ~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* kan gjøre unntak fra dette forbudet.

4.13.2 Begrunnelse for endringene

Forskrift om bruk av kjøretøy § 1–4 nr. 3 forbyr bruk av piggdekk i vinterhalvåret. I henhold til annet punktum kan Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra forbudet.

Myndigheten til å gjøre unntak fra forbudet mot bruk av piggdekk i sommerhalvåret har ligget hos Vegdirektoratet helt siden forskrift om bruk av kjøretøy trådte i kraft i 1990. Siden den gang har myndighet til å gi en stor andel av unntakene og dispensasjonene forskriften beskriver blitt delegert lagt til regionvegkontoret (og før det til biltilsynet), og etter omorganiseringen av Statens vegvesen til divisjonen.

Krav om særskilt merkede vinterdekk (tidligere M+S, nå 3PMSF) for kjøretøy med tillatt totalvekt over 3 500 kg ble innført i 2013. Myndighet til å gjøre unntak fra kravet ble i lagt til regionvegkontoret i 2016. Fra 2020 ligger myndigheten hos Statens vegvesen.

Vegdirektoratet har i samråd med divisjonen kommet til at det vil være mest hensiktsmessig at også myndighet til å gjøre unntak fra forbudet mot piggdekk i sommerhalvåret bør ligge hos divisjonen. Især etter omorganiseringen av Statens vegvesen i divisjoner kan vi ikke se at slike søknader må behandles sentralt av Vegdirektoratet for å ivareta hensynet til likebehandling. Videre ser vi heller ingen grunn til at Samferdselsdepartementet må være klageinstans i slike saker. Vegdirektoratet vil være klageinstans.

I skrivende stund pågår det også et arbeid med å vurdere hvorvidt forskriftens § 6-2, som gir Vegdirektoratet adgang til å gjøre generelle unntak og unntak i enkelttilfelle fra forskriften, skal endres til å presisere at Statens vegvesen kan gjøre unntak fra forskriften ved enkeltvedtak. I så fall vil adgangen til å gjøre unntak fra alle forskriftens bestemmelser, ut over de dispensasjonshjemler som er gitt direkte i de enkelte bestemmelsene, gis av Statens vegvesen, delegert til aktuell divisjon. I så fall er det i enda større grad naturlig å legge adgangen til å gjøre unntak fra piggdekkforbudet til divisjonen.

4.14 Forskrift om kjøre- og hviletid i EØS

4.14.1 Forslag til endringer i forskrift

I forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS gjøres følgende endringer:

§ 10 tredje og fjerde ledd skal lyde:

~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* er koordinerende organ i henhold til forordning (EF) nr. 561/2006 artikkel 22 og direktiv 2006/22/EF artikkel 2 nr. 1 tredje ledd og artikkel 7. Når ~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* krever det, skal ~~Statens vegvesen og politiet~~ *kontrollmyndighetene* sende inn oversikt over sine registreringer.

~~Statens vegvesen og politiet~~ *Kontrollmyndighetene* skal holde ~~Vegdirektoratet~~ *Statens vegvesen* orientert om egne erfaringer fra kontrollvirksomheten.

4.14.2 Begrunnelse for endringene

Ved omorganiseringen ble koordineringen, se forordning (EF) nr. 561/2006 artikkel 22 og direktiv 2006/22/EF artikkel 2 nr. 1 tredje ledd og artikkel 7, flyttet fra Vegdirektoratet til divisjonen. Kontrollmyndighetene er i tillegg definert innledningsvis i § 10 som Statens vegvesen og politiet.

Det er også divisjonen som i dag mottar eventuelle orienteringer om erfaringer fra kontrollvirksomheten fra politiet og egen utekontrollvirksomhet og det er naturlig at dette synliggjøres direkte i forskriften.

4.15 Ytterligere endringer i forskriftene

4.15.1 Forslag til endringer i forskrift

I følgende bestemmelser skal uttrykket «Vegdirektoratet» endres til «Statens vegvesen»:

1. forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften) § 5-4 annet ledd, § 5-6 tredje ledd, § 6-4 annet ledd, § 6-5, § 6-6 første ledd, § 6-7 første ledd, § 6-8, § 6-13, § 7-2 tredje ledd, § 11-6 fjerde ledd, § 28-1 femte ledd og § 29-1 første og femte ledd.

2. forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. (førerkortforskriften) § 4–3 tredje ledd, § 10–1 tredje og fjerde ledd og § 15–4 fjerde ledd.
3. forskrift 12. juni 2009 nr. 637 om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring (utrykningsforskriften) § 13 fjerde ledd, § 14 andre og tredje ledd, § 29 første ledd og § 30 første ledd.
4. forskrift 16. april 2008 nr. 362 om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften) § 16 annet ledd, § 29 og § 40 annet ledd.
5. forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften) § 4 tredje og fjerde ledd, § 5 annet og tredje ledd, § 14 tiende og ellefte ledd, § 15 fjerde og femte ledd, § 18 fjerde ledd og § 21 annet ledd.
6. forskrift 22. mai 2018 nr. 741 om opplæring i periodisk kontroll av kjøretøy (kontrollopplæringsforskriften) § 2 første ledd, § 3 første ledd, § 4 annet og tredje ledd, § 5 første, tredje og fjerde ledd, § 7 første ledd, § 9 annet ledd, § 10 tredje ledd, § 11 femte ledd og § 32.
7. forskrift 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy § 19 annet ledd, § 22 tredje ledd, § 23 femte ledd, § 23a annet ledd og § 31 femte ledd.
8. forskrift 26. september 2018 nr. 1467 om fartsskriververksteder § 28 annet ledd.
9. Forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS § 4 første og sjette ledd og § 10 femte ledd.
10. forskrift 13. oktober 2017 nr. 1615 om kontroll av kjøretøy langs veg § 5 andre ledd og § 17 første og andre ledd.
11. forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) § 6–2 nr. 1.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Ved vedtakelse av endringene som nå er på høring, er det behov for en endring i Statens vegvesens interne instruks. Dette medfører noe arbeid, men de økonomiske og administrative konsekvensene er minimale.

Samtidig vil endringene legge til rette for at Statens vegvesen får en enklere og lettere forståelig organisasjon – med klare og tydelige ansvarsforhold. Endringene sikrer også at oppgavene utføres i den delen av organisasjonen som har god og riktig kompetanse. Dette vil igjen føre til en mer kostnadseffektiv behandling av vedtak.

De foreslåtte forskriftsendringene, vil føre til at Samferdselsdepartementet ikke automatisk blir klageinstans og at departementet dermed blir mindre belastet ved at enkeltvedtak i sin helhet kan løses av fagetaten.

For andre parter, anses det ikke å foreligge noen økonomiske eller administrative konsekvenser. Statens vegvesen har en felles mail- og postadresse for alle innkomne henvendelser. Det er derfor ikke relevant for søker eller andre parter å selv vite hvilken avdeling i Statens vegvesen som behandler deres henvendelser eller søknader.

6 Høringsfrist

Vi ber om høringsinstansenes uttalelser innen **28. november 2022**. Svar som kommer inn etter denne fristen, kan ikke påregnes å bli tatt hensyn til.

Hørings svar kan enten:

- lastes opp elektronisk under selve høringen på våre nettsider,
- sendes som e-post til firmapost@vegvesen.no eller
- sendes pr. post til:

Statens vegvesen
Veg- og trafikkjuridisk
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Vennligst oppgi vårt referansenummer 20/143850 dersom hørings svar sendes inn via e-post eller pr. post.

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Tlf: (+47) 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no

www.vegvesen.no

Tryggere, grønnere og enklere reisehverdag